

Algemene beschouwingen PvdA op de Perspectiefnota 2020-2023

“Zwolle is ook leuk, maar je zult als songfestivalfan maar een week in Zwolle moeten zitten.”, een uitspraak van D66-raadslid uit Amsterdam Jan-Bert Vroege in het Parool. Ik ben het helemaal met hem eens dat het songfestival niet naar Zwolle moet komen hoor, maar beste Jan-Bert wake up call: 10% van de huizenkopers in Zwolle komt uit de regio Amsterdam en om hier niet slechts 1 week, maar waarschijnlijk de rest van hun leven te wonen.

Zwolle is populair en terecht. Er is de laatste jaren heel vaak gezegd dat Zwolle te bescheiden is en zich meer moeten laten zien. Ik denk dat de stad die aanmoediging ter harte heeft genomen. De stad groeit en haar ambities groeien mee. Maar de lusten en lasten van die groei moeten eerlijk over de stad verdeeld worden.

Hoe zorgen we ervoor dat Zwolle niet een stad wordt voor de *happy few*, zeg maar de Jan-Berts van deze wereld, maar die sterke en sociale stad blijft, waar we allemaal - steeds openlijker - trots op zijn.

De PvdA heeft hier een aantal concrete ideeën over en neemt de raad graag mee langs een korte route door de stad op basis van 3 onderwerpen waarop verdeling in de stad kan ontstaan:

1. **De Woningmarkt**
2. **Eerlijke energietransitie**
3. **De Arbeidsmarkt.**

We nemen de route van de 4 mijl als uitgangspunt, maar dan op een iets sneller tempo dan dat van mij vorige week, dat belooft ik u.

Startschot in de **Spoorzone**: hét symbool voor groei in stedelijkheid: waar wonen een belangrijk onderdeel van wordt. Wonen zien wij als de sleutel voor het succes van alle ambities: want je kunt wel de vierde economische topregio willen worden, maar als niemand hier kan wonen kom je daar niet ver mee. We hebben 3 concrete ideeën:

1. Vergroot het aantal goedkopere koopwoningen

„Door de schaarste aan woningen dreigt Zwolle grotendeels onbetaalbaar te worden. Voor veel mensen is wonen in Zwolle al vrijwel niet meer te betalen. Zwolle dreigt een exclusieve stad te worden.”

Dit is een citaat van het Concilium: een samenwerkingsverband dat bestaat uit Zwolse bouwers, ontwikkelaars, makelaars, corporaties én... de gemeente. Het is dan ook zeer opmerkelijk dat over dit onderwerp in deze perspectiefnota bijna niets te vinden is. Want het is nogal een uitspraak die gedaan wordt, en we zijn dan ook erg benieuwd hoe het college deze uitspraak waardeert.

Want met het Concilium maakt de PvdA zich zorgen om de onbetaalbaarheid van wonen, echter, waar zij opereren om zoveel en zo snel mogelijk te gaan bouwen, wil de PvdA pleiten om zo *betaalbaar* mogelijk te gaan bouwen.

Heel concreet door de huidige bouwverdeling te wijzigen: geen 10% maar 20% goedkopere koopwoningen bij nieuwbouwprojecten.

2. Voer anti-speculatiemaatregelen in

Als die huizen dan eenmaal gebouwd zijn, zijn ze bedoeld om in te wonen en niet om mee te speculeren. Daarom pleit onze fractie nog maar eens voor het zo snel mogelijk invoeren van een anti-speculatiebeding en zelfbewoningsplicht die ervoor zorgen dat deze koopwoningen betaalbaar blijven.

3. Voer vergunningstelsel in

Een oververhitte woningmarkt plus stijgende huizenprijzen plus moeilijk te krijgen hypotheek: hét recept voor het spekken van de bankrekening van De Huisjesmelker. Want ja die hebben we ook in Zwolle en ik hoef niet eens de naam te noemen en iedereen weet al wie ik bedoel. We hoorden vorige week in deze raadszaal van SOOZ, dat er nog veel mis is bij particuliere verhuurders. Het idee is om een verplichte kamerverhuurvergunning in te stellen. Die vergunning krijgt iedere bestaande kamerverhuurder, en nieuwe verhuurders krijgen die onder bepaalde voorwaarden. Als een verhuurder de fout in gaat, kan de gemeente overgaan tot het intrekken van de vergunning. Samen met de SP en D66 vragen wij het college de mogelijkheden daartoe in Zwolle te onderzoeken.

ENERGIETRANSITIE

Voorzitter, ik vervolg snel mijn 4 Mijl-route. Van de Spoorzone via De van Karnebeektunnel- en straat in Assendorp. Deze stenige en dichtbevolkte wijk, staat symbool voor de uitdagingen met betrekking tot klimaatadaptatie, mobiliteit en ook de energietransitie.

Zwolle heeft mooie ambities op het gebied van energie en we zien grote energieprojecten ontstaan. Anderzijds zien we ook een spanning met de dagelijkse praktijk. Een deel van de Zwollenaren legt zelf zonnepanelen op zijn dak, of schaft een warmtepomp aan. En dat is fantastisch. Maar er zijn veel meer Zwollenaren in een sociale huurwoning of kleine koopwoning, die onder andere door de stijgende vaste lasten moeilijk kunnen rondkomen.

En voorzitter, het is moeilijk groen doen, als je rood staat. Het tegengaan van energie-armoede is onderdeel van de aanpak van dit college. We zien nog geen concrete maatregelen die ervoor gaan zorgen dat ook deze mensen jaarlijks tientallen euro's kunnen besparen. En zo ook een bijdrage kunnen en mogen leveren aan de energietransitie. Daarom doet onze fractie alvast twee concrete voorzetten:

1. Instellen van gratis energiecoaches voor huishoudens die niet direct de middelen hebben om hun huizen te verduurzamen. Het idee is om pro-actief deze huishoudens (koop- en huur) op te zoeken en te adviseren hoe zij energiebesparende maatregelen kunnen nemen. Een tochtstrip of ledlamp kan al aardig wat besparing en dus euro's opleveren.

2. Ons tweede voorstel sluit daar op aan. Wij denken dat zichtbare duurzaamheidsmaatregelen in de wijk niet alleen bijdragen aan onze schone-energie-opgave, maar voor een groot deel ook aan het draagvlak, bewustzijn en bereidwilligheid tot verduurzaming van buurtbewoners. Dus leg de Assendorperspeeltuin vol met zonnepanelen, vraag hulp aan buurtbewoners en nodig meteen die energiecoaches uit bij de feestelijke onthulling.

IEDEREEN DOET MEE

Voorzitter, eindsprintje, ik ben al bij de finish op de Grote Markt.

Waar al die deelnemers, het publiek en vrijwilligers bij elkaar komen in het hart van de stad. Iedereen met zijn eigen tijd, motivatie, achtergrond. Opleiding speelt geen rol, iedereen mag meedoen, zoals we dat ook voor ogen hebben op onze arbeidsmarkt. We waren eerder dit jaar op bezoek bij de Entree-opleiding van Deltion, daar hoorden we dat werkgevers al geen stageplaats willen aanbieden aan studenten op MBO-1-niveau. Omdat ze een bepaald beeld hebben bij deze jongeren. Hoe gaan we zorgen dat er ook voor hen een passende plek op de arbeidsmarkt is? Wij zouden dit graag gemonitord zien in de Human Capital Agenda.

Maatschappelijke banen

Er zitten momenteel 4100 mensen in de bijstand, waarvan 1640 mensen langer dan 5 jaar. Als Partij van de Arbeid zien we graag dat mensen die het kunnen, aan het werk gaan. We zien dat het college veel instrumenten inzet om de participatie te verhogen en uitkeringsgerechtigden uit te laten stromen naar werk, maar het is lastig om duurzame banen te creëren. Bijvoorbeeld: van het budget voor de business case 'Naar Werk' resteert nog 250.000 euro.

Wij zouden dit geld graag gebruikt zien worden voor een proef met maatschappelijke banen. Want wij zien het werk op straat liggen. Werk dat nu niet wordt gedaan, waar geen vacatures voor zijn, maar die wel van groot maatschappelijk nut zijn: bijvoorbeeld conciërges op scholen of in buurten, assistent-beheerders bij wijkcentra of gebouwenbeheerder bij een sportvereniging.

Een instrument dat alle moeite waard is om uit te proberen, zowel financieel – de kosten van zorg en bijstand nemen af en het levert de stad iets concreets op. Een mooi, overzichtelijk experiment, gefinancierd met geld dat voor hetzelfde doel gereserveerd was. Daar kun je toch niet tegen zijn. Een medaille voor elke fractie die voor dit voorstel is ;-)

Oproep coalitiepartijen Den Haag

Tot slot voorzitter, richt ik me tot de CU, VVD, D66 en het CDA. De reden dat de gemeente minder te besteden heeft dan we zouden willen, komt ook door de keuze van de rijksoverheid om minder uit te geven. Zo worden onze inwoners eigenlijk 2 keer de dupe: de rijksoverheid geeft minder uit en gemeentes daardoor ook. Dit terwijl de vaste lasten op energie en voedsel stijgen. Daarom een oproep: roep Rob, Pieter, Gert-Jan, Klaas op om meer uit te geven! Ik ken nog wel een partij met een wensenlijstje.